

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.340/2018/6/I.

A Győri Ítéltábla a Dr. Vida Mariann Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** - a dr. Megyery Tamás ügyvéd által képviselt **alperes** ellen társasági határozat felülvizsgálata iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2018. november 11. napján kelt 4 G. 40013/2018/16. szám alatti ítélete ellen az alperes által 17 szám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét részben megváltoztatja, és mellőzi az alperes közgyűlése 2017. december 11. napján meghozott 9/2017. (XII.11.) számú határozata hatályon kívül helyezését, egyben megállapítja, hogy a határozat jogszabálysértő.

Az alperes által viselni köteles elsőfokú perköltséget 12.573. (Tizenkettőezer - ötszázhetvenhárom) Ft-ra leszállítja, míg kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 26.648. (Huszonhatezer - hatszáznegyvennyolc) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes zártkörűen működő részvénytársaság 161.770.000 forint jegyzett tőkéje 16.177 darab 10.000 Ft. névértékű névre szóló, nyomdai úton előállított részvényből áll. Az alapszabály szerint a részvényekből 13.105 darab egyenként egy szavazatra jogosító törzsrészvény, 1342 db szavazatra nem jogosító likvidációs elsőbbségi részvény, 1400 db egyenként 10 szavazatra jogosító szavazatsőbbbségi részvény és 330 db egy szavazatra jogosító kamatozó részvény. Így a közgyűlésen az összes részvényes 27.435 szavazattal rendelkezik, melyből a törzsrészvény és kamatozó részvény 13.435 szavazatot biztosít, míg a szavazatsőbbbségi részvény 14.000 szavazatot. A felperes 321 darab törzsrészvénnyel rendelkezik.

Az alperes elnök- igazgatója a 2017. november 7. napján kelt meghívóval 2017. december 11. napjára közgyűlést hívott össze, abban egy napirendi pontot feltüntetve. ("A szavazat elsőbbséget biztosító elsőbbségi részvények törzsrészvényre való átcserélése.") A határozatképes közgyűlésen 12.621 szavazattal rendelkező törzsrészvényes és kamatozó részvény tulajdonosa- valamint 13.250 szavazattal rendelkező szavazatsőbbbségi részvényes jelent meg. (együtt: 25.871 szavazat) A 8/2017. (12. 11.) határozattal a közgyűlés 23.385 igen szavazattal döntött a szavazatsőbbbségi részvények törzsrészvényekre átcseréléséről. A határozat szerint "a közgyűlés utasítja az igazgatóságot, hogy a részvény átcserélést az alapszabály szerint, a szavazatsőbbbségi részvények érvénytelenítését és megsemmisítését a vonatkozó jogszabályok szerint hajtsa végre." A részvénycserére vonatkozó határozat után a közgyűlés levezető elnöke elrendelte a korábban szavazatsőbbbségi részvénnyel rendelkező részvényesek szavazólapjainak kicserélését a részvény átcseréléséből következő szavazatszámokat tartalmazó szavazó lapokra. A közgyűlési jegyzőkönyvben megállapította, hogy az átcserélés után az összes szavazat 14.835, melyből jelen

van 12.622 szavazat. Az ezt követően 10.762 igen szavazattal meghozott, 9/2017. (12. 11.) sz. határozattal a közgyűlés módosította, illetve törölte az alperes Zrt. alapszabálya VI.- VII. fejezete azon rendelkezéseit, amelyek megváltoztatása a részvéncsere miatt szükséges volt.

A felperes a 2018. február 15. napján érkezett keresetében a 8.- 9. / 2017. (12. 11.) sz. közgyűlési határozatok hatályon kívül helyezését kérte. A keresetében kifejtett jogi érvelés szerint a 8/2017. (12. 11.) közgyűlési határozat a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3: 17. § (3) bekezdésébe ütközött, mivel a meghívóban a napirend részletes magyarázata, indokolása elmaradt. Az alapszabály módosításáról rendelkező 9/2017. (12. 11.) határozat egyrészt a Ptk. 3: 17. § (6) bekezdésébe ütközött, mert a napirendi pontok között alapszabály-módosítás nem szerepelt. Másfelől a 8/2017. (12. 11.) határozat meghozatalát követően a korábbi szavazatsöbbségi részvénnel rendelkező részvényesek szavazólapjait a közgyűlésen nem lehetett volna kicserélni, a korábbi elsőbbségi részvényesek törzsrészvényesként szavazása a Ptk.6: 565. § (1) bekezdésébe és a 3: 245. §- 246. §-aiba ütközött. Az alperes nyomdai úton előállított szavazatsöbbségi részvényeit csak úgy lehet kicserélni, hogy a szavazatsöbbségi részvényeket érvénytelenítik, megsemmisítik, az újabb törzsrészvényeket előállítják és azokat a részvénykönyvbe bejegyzik. A közgyűlési szavazásban csak az ilyen módon részvénykönyvbe bejegyzett részvényesek vehettek volna részt.

Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a kereset elutasítását, míg másodlagosan - jogszabálysértés megállapítása esetén - a hatályon kívül helyezés mellőzését, valamint a jogsértés ténye megállapítását kérte. Álláspontja szerint a közgyűlési meghívó megjelölt napirendi pontja kellő tájékoztatást nyújtott a részvény cseréről. Az alperes Zrt. igazgatósága a 2017. szeptember 26., 2017. október 31.-i ülésén a részvéncserét megtárgyalta és támogatta azt. A 8/2017. (12. 11.) határozattal az érintett szavazatsöbbségi részvénnel rendelkező részvényesek (akik egyébként az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok) háromnegyede támogatta a részvény cseréjét. A részvéncsere miatt szükséges alapszabály módosítást a részvéncsere napirendi pont részének kell tekinteni, az önálló napirendet nem igényelt. A 8/2017. (12. 11.) határozattal megszűntek a szavazatsöbbségi részvények, így az ahhoz kapcsolódó szavazati jog is. A közgyűlésen akkor lett volna jogszerűtlen az ezt követő szavazás, ha a megszűnt szavazatsöbbségi részvényhez kapcsolódó jogosultsággal szavaztak volna az érintett részvényesek. A 9/ 2017. (12. 11.) határozat meghozatalánál a részvénykönyvbe bejegyzett részvényesek szavaztak.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel részben támadott *ítéletével* a 9/2017. (12. 11.) közgyűlési határozatot a Ptk. 3: 37. § (1) alapján hatályon kívül helyezte, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Határozata indokolásában a törvényszék úgy foglalt állást, hogy a 9/2017. (12. 11.) sz. közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése nem indokolt (legfeljebb a jogsértés megállapítása) annak a Ptk. 3: 17. § (6) bekezdésébe ütközése miatt, mivel a részvéncseréből szükségképpen következik az alapszabály módosítása. Azonban egyetértett a keresettel abban, hogy a közgyűlési határozat amiatt jogszabálysértő, mert az átcserélt részvényű, korábbi szavazatsöbbségi részvényesek ezt a határozatot már törzsrészvényesként hozták meg. A Ptk. 3: 273. § (1) bekezdése szerint a részvényes a közgyűlési jogait csak akkor gyakorolhatja, ha részvénykönyvben szerepel, ezért rendelkezik úgy a Ptk. 3: 273.§ (1)-(2) bekezdése, hogy a közgyűlés időpontja előtt meghatározott idővel a részvénykönyvet le kell zárni. A részvényes a közgyűlésen a szavazati jogait csak a részvénykönyvi bejegyzésnek megfelelően gyakorolhatja.

Elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása - míg másodlagosan annak részbeni megváltoztatása és a 9/2017. (12. 11.) közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése mellőzése mellett a jogsértés ténye megállapítása iránt az alperes terjesztett elő *fellebbezést*. Jogorvoslati kérelmében kifejtett jogi érvelése szerint az elsőfokú ítéletben hivatkozott Ptk. 3: 245. §

(1) bekezdése, 3: 246. §(1) bekezdése, 3: 273. § (1) bekezdése egyike sem rendelkezik a szavazás lebonyolításáról. A Ptk. 3: 273. § (3) bekezdése szerint a részvényesi jogok gyakorlására az a személy jogosult, akinek nevét - lezárásának időpontjában - a részvénykönyv tartalmazza. A törzsrészcserére átcserélt, volt szavazatszámhátsósági részvények tulajdonosai törzsrészcserésenként is kivétel nélkül szerepeltek a részvénykönyvben, tehát ebben a minőségükben is jogosultak voltak szavazni. Úgy vélte, hogy sem a Ptk., sem pedig az alperes alapszabálya nem írja elő, hogy a részvények cseréléséből szükségképpen következő alapszabály-módosítás során csak akkor jogszerű a szavazás lebonyolítása, ha a már bejegyzett személyeket még a szavazás előtt újra bejegyzik a részvénykönyvbe. Egyébiránt a részvénykönyv vezetésével kapcsolatos esetleges kifogásokat a felperes törvényességi felügyeleti eljárásban teheti meg.

A felperes *fellebbezési ellenkérelmében* az elsőfokú ítélet fellebbezett része helybenhagyását és az alperes másodfokú perkielégben marasztalását kérte. Hivatkozott az alperes alapszabálya X./1. pontjára, amely szerint a részvényesi jogokat és kötelezettségeket a részvényesek a részvényeikhez kapcsolódóan a Ptk. vonatkozó §-aiban és jelen alapszabályban foglaltak szerint gyakorolhatják. Hivatkozott a Ptk. megítélése szerint alkalmazandó 3: 245. § (1) bekezdésére, 3: 246. § (1) bekezdésére és 3: 273. § (1) bekezdésére. Mindezek alapján a részvényesek a részvényesi jogait a közgyűlést megelőző 2. munkanapon lezárt részvénykönyvi bejegyzésnek megfelelően gyakorolhatták. Az átalakított elsőbbségi részvények helyébe lépő törzsrészcserés részvények alapján a szavazati jog gyakorlását az is akadályozta, hogy a törzsrészcserés részvények nem voltak előállítva. Az átalakított elsőbbségi részvények megsemmisítése és új törzsrészcserés részvények előállítása a közgyűlés alatt nyilvánvalóan nem volt megoldható, így az átalakított törzsrészcserés részvényekkel a közgyűlésen nem lehetett volna szavazni. Hivatkozott ezen túl a Ptk. 6: 565. § (1) bekezdésére és arra, hogy a bírósági gyakorlat (ÍH. 2018. 154.) szerint a szavazáshoz való jog gyakorlásának elengedhetetlen feltétele az értékpapír előállítása. Bár a részvényesek neve a részvénykönyvben szerepelt ugyan, de a törzsrészcserés részvények, amely alapján a korábbi elsőbbségi részvényesek tulajdonosai szavazati jogot gyakoroltak, még nem voltak előállítva. A részvényes a részvényesi jogait azon részvények tekintetében gyakorolhatja, amelyekre a tulajdonjoga a részvénykönyvben feltüntetésre került, és addig, amíg az adatot a részvénykönyv tartalmazza.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból részben helyes jogkövetkeztetésre jutva állapította meg, hogy az alperes közgyűlése a 9/2017. (12. 11.) határozatot jogszabálysértéssel hozta meg. Azonban az ítéletábrák megítélése szerint ez a jogszabálysértés nem olyan súlyú, amely miatt a közgyűlési határozat hatályon kívül helyezésének van helye.

Ezért a fellebbezés nagyjórészt alapos.

Az alperes közgyűlése a másodfokú eljárásban már nem vitatott 8/2017. (12. 11.) határozattal döntött az alperes alapszabálya szerinti szavazatszámhátsósági részvényfajta (Ptk. 3:228. § (1) bekezdése) törzsrészcserés részvényekre átcseréléséről. A részvénycseré folyamatát a Ptk. XXXII. fejezete kifejezetten nem szabályozza. Az elsőfokú ítéletben, valamint a fellebbezési ellenkérelmben kiemelt Ptk. 3:245. § (1) bekezdéséből, 3:246. § (1) bekezdéséből és 3:273. § (1) bekezdéséből konkrétan nem lehet megállapítani, hogy valamely részvényfajta (Ptk. 3:228. § (1) bekezdése) kicserélése esetén egy más részvényfajta az újabb részvényfajtaból eredő jogok mikortól gyakorolhatóak és mikor szűnnek meg a korábbi részvényfajtaból eredő jogosultságok.

Az alperes zártkörűen működő részvénytársaság - a perbeli közgyűlést megelőzően - 2017. május 17. napján módosított és egységes szerkezetbe foglalt alapszabálya VI. fejezete azonban a 4. 2 és a 4. 2. 1. pontjaiban részletesen szabályozza az elsőbbségi részvényosztályba tartozó részvények

törzsrészcseréjére átcserélésének folyamatát, így azt, hogy a részvénytörzsrészcseréjét az erre vonatkozó közgyűlési határozat meghozatalának időpontjától számított 90 napon belül kell végrehajtani; az átcseréléssel érintett elsőbbségi részvények a közgyűlési határozat meghozatalától számított kilencven nap elteltével "értéküket veszítik, értéktelenné válnak, melynek megfelelően az adott elsőbbségi részvényre vonatkozó jogot alapítani nem lehet. A részvények cseréje tekintetében az igazgatóság az elsőbbségi részvényosztályba tartozó részvényt a jelen pontban meghatározott határidőn belül nyomdai úton előállított törzsrészcseréjére cseréli át, s a cserét a részvénykönyvbe rögzíti. "

A felperes a keresetében és perbeli nyilatkozataiban ugyan tárgyyszerűen hivatkozott a nyomdai úton előállított részvények cseréje folyamatára, arra, hogy a részvénytörzsrészcseréje elhatározását követően azt a Zrt.-nek határidőn belül be kell vonnia, a bevont részvényeket értéktelenné kell, majd meg kell semmisíteni. (98/1995. (VIII. 24.) Korm. rendelet 7. §-a (1), (2) bekezdés). Ezt követően az átcserélt részvényeket - arra feljogosított nyomdában (Korm. rendelet 3. §) - elő kell állítani és a részvényeseknek át kell adni. A bekövetkezett változást pedig a részvénykönyvben át kell vezetni.

Ugyanakkor a felperes a Zrt. alapszabálya VI. fejezete említett pontjai szabályaira az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott, és a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) hatálya alá tartozó perben az elsőfokú bíróság az anyagi pervezetés körében a Pp. 237. § (3) bekezdése b) pontja alapján nem tájékoztatta a feleket a Zrt. alapszabálya ezen rendelkezéseiről.

Ezért az ítélet tábla a másodfokú eljárásban az anyagi jogi felülbírálat során a Pp. 369. § (4) bekezdése alapján vizsgálta az elsőfokú bíróság anyagi pervezetését és annak hiányát olyan módon pótolta, hogy a 369. § (4) bekezdése b) pontja szerint a másodfokú tárgyaláson a feleket tájékoztatta a Zrt. alapszabálya nyomdai úton előállított részvények cseréjére vonatkozó - hivatalból észlelt - rendelkezéseiről, és lehetőséget biztosított a feleknek nyilatkozataik megtételére.

Az ilyen módon a per anyagává váló létesítő okirati szabályok alapján az állapítható meg, hogy a felperes helyesen hivatkozott a perben arra, hogy a 9/2017. (12. 11.) közgyűlési határozat meghozatalakor a megelőző 8/2017. (12. 11.) határozat által érintett szavazats elsőbbségi részvényesek még a szavazats elsőbbségi részvényből eredő jogukat gyakorolhatták. Az alapszabály szerint ugyanis az áttéréssel érintett szavazats elsőbbségi részvények az erre vonatkozó közgyűlési határozat meghozatalától számított kilencven nap elteltével veszítik értéküket, az elsőbbségi részvényekből eredő jogokat ezután nem, de addig gyakorolhatóak. A kereset alapján helyes volt az elsőfokú bíróság azon álláspontja is, hogy az elsőbbségi részvények törzsrészcseréjét a részvénykönyvbe is be kell jegyezni. Csak a részvénykönyvi bejegyzés, valamint a bevont, megsemmisített szavazats elsőbbségi részvények helyett a törzsrészcseréjére vonatkozó nyomdai úton előállítását követően szavazhatnak az átcserélés által érintett részvényesek törzsrészcseréjésként.

Azonban az ítélet tábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor az alapszabály említett rendelkezései megsértése miatt a 9/2017. (12. 11.) hatályon kívül helyezéséről döntött és figyelmen kívül hagyta az alperes hatályon kívül helyezés mellőzésére, jogsértés ténye megállapítására irányuló ellenkérelmét. Az esetbeli jogsértés súlya mérlegelésénél arra kellett figyelemmel lenni, hogy a jogsértő szavazással az átcserélt részvények tulajdonosai csak tizedannyi szavazattal rendelkeztek, mintha jogszerűen szavaztak volna. A szavazats elsőbbségi részvények ugyanis az alperes alapszabálya alapján 10 szavazatot, míg a törzsrészcseréjére csak egy szavazatot biztosítottak. A közgyűlés a jogsértő szavazással is túlnyomó többséggel fogadta el a 9/2017. (12. 11.) számú határozatot, jogszerű szavazás esetén pedig ez a többség még nagyobb arányú lett volna. A jogsértő szavazás tehát érdemi következménnyel nem járt.

Ezekre figyelemmel az Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett részét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, mellőzte a 9/2017. (12. 11.) számú határozat hatályon kívül helyezését, egyben a Ptk. 3:37. § (3) bekezdése alapján megállapította, hogy a határozat jogszabálysértő.

Az elsőfokú ítélet fellebbezett része részbeni megváltoztatása az alperes számára kedvezőbb, kétharmados arányú másodfokú pernyerést eredményezett. Ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított 38.100 Ft perköltséget annak harmadára, 12.573 Ft-ra leszállította.

A másodfokú eljárásban a felperes a perköltségét 75.000 forint plusz áfa (95.250 Ft) összegben számította fel, melynek 1/3-a (28.575 Ft) megtérítésére tarthat igényt az alperestől a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján. Az alperes a fellebbezésén 48.000 Ft illetéket rótt le, míg az ügyvédi munkadíjból álló perköltségét az ítéltábla - költségfelszámítás alapján - az áfa nélküli 40.000 Ft-ban határozta meg. (32 /2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (3).- (6). bekezdései) A teljes alperesi, 88.000 Ft másodfokú perköltségből annak kétharmada, 58.080 Ft. megtérítésére tarthat igényt a alperes a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján. Ezen összegek egybeszámításával a felperes az alperes részére 26.648 Ft másodfokú perköltség megfizetésére köteles.

Győr, 2019. április 10.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Hamvas Ákos sk. bíró